

DEBRECZENI UJSÁG

SZERKESZTŐSEG-KIADÓHIVATAL
FERENCZ JÓZSEF-ÚT 56. SZÁM.
TEL.: 21-00. EJJEL 10-TŐL 23-48.

HAJDUFÖLD

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:
EGESZ ÉVRE 30 PENGŐ, FÉL
ÉVRE 15 PENGŐ, HAVONTA 2.50 P

(TRIANON 20.) 1940 MÁRCIUS 8, PÉNTEK

KER. POLITIKAI NAPILAP

XLIV. ÉVFOLYAM, 55. SÓAM

Heves diplomáciai harcok Helsinkiben a békéért s a csatamezőn a győzelemért

Moszkva és Berlin békét ajánl a finneknek. London és Páris végtelenségig tartó háborút tanácsol — A szovjet tíz napi haladékat adott a svéd kormány, hogy megtárgyalja Moszkva békefeltételeit a finnekkel — A pápa közvetít az olasz-angol szén-vitában — Cáfolják Molotov bukaresti utját

London, március 7. A Daily Telegraph lehetségesnek tartja az angol-olasz szénvita olyan kiegyezéses elintézését, amely szerint olasz hajógyárak dolgoznának Anglia és Franciaország számára az angol szén ellenértékéül. A Daily Sketch szerint XII. Pius pápa felajánlotta a Szentszék közvetítését az angol-olasz szénvita elintézésére.

London, március 7. A német szén-szállítások ügyében angol ellenőrző kikötőbe kísért olasz hajókról kiadott legújabb hivatalos angol jelentés azt közli, hogy az idevonatkozó nemzetközi jogszabályok értelmében az angol kormány nem csupán a hajók rakományát, a német szén foglalta le, hanem lefoglalta az olasz hajókat is, amelyek a háború végéig angol kikötőben maradnak.

A háború befejezése után a hajókat visszaadják tulajdonosuknak.

Diplomáciai úton rendeződik a szénvita

Páris március 7. (MTI) Párisban egyre valószínűbbnek tartják, hogy az angol-olasz szénellentétet sikerül komolyabb surlódások elhárításával diplomáciai úton rendezni. Az Excelsior szerint a francia nép túlnyomó többsége azt óhajtja, hogy

Róma és London között ésszerű és igazságos megegyezés jöjjön létre.

Ugy látszik egyébként, hogy az olasz népnek is ez az óhajtása, — írja a lap. Páris és London mindenestre az ellentétek tisztázása érdekében dolgozik. A jőzőn ész végül is diadalt fog aratni, — mondja a cikk.

A szovjet béke drákói feltételei

Páris, március 7. Finnországhoz intézett szovjet ultimátum szombaton éjjelkor jár le. A Svédország által továbbított és a német birodalomtól támogatott ultimátum még drákóibb feltételeket tartalmaz, mint az ellenségeskedés megkezdése előtt támasztott követelések. Ezzel a bevezetéssel közli a Paris Soir Georges Kesselnek, Finnország levelezőjének cikket:

— Egy héttel ezelőtt — írja Kessel — a finn külügyminiszter viszatért Stockholmba, ahová a svéd kormány hívta. Nem jött vissza egyedül, kíséretében volt V. Gusztáv svéd király rendkívüli kiküldöttje is. Megérkezése után Tanner összehívta a minisztertanácsot, Ritti miniszterelnök magánlakásán. A minisztertanácsban Tanner szólásra emelkedett.

— Közlöm Önökkel — mondotta,

— hogy Svédország Szovjet-országnak a kérésére vállalta a közvetítő szerepét a két ország között.

Svédország kiküldöttje előfogja terjeszteli Moszkva indítványát.

A szót átadta a svéd kiküldöttnek, aki ismertette a szovjet békefeltételeit. Ezek a feltételek összefoglalva a következők:

1. Finnország átengedi Szovjet-országnak az egész karjalai földszoros, beleértve Viipurit.

2. Finnország átengedi Szovjet-országnak a Ladoga-tótól északra fekvő egész területet, beleértve Seltavallát.

3. Finnország átengedi Szovjet-országnak a lappföld északi részét, beleértve Petsamot.

4. Finnország átengedi a Hangói támpontot és az egész Hangói félszigetet.

A svéd kormány a szovjet kormánytól tíz napi haladékat kapott, hogy megtárgyalja a békefeltételeket Finnországban.

A haladék szombatra, március 9-re virradó éjjel jár le. (MTI)

Tallin, március 7. Az eszt hadsereg főparancsnoka a parlamentben beszédet mondott s hangsúlyozta, hogy Esztországot nem hadviselő államnak kell tekinteni, de országának el kell készülnie a legrosszabbra is. A lakosoknak új anyagi áldozatokat kell hozni. (MTI)

Páris, március 7. Hivatalosan jelentik, hogy március 7-én este a Vögézek keleti lejtőjén francia és német felderítő csapatok tevékenységet fejtettek ki. (MTI)

Welles tárgyal Lebrunnal

Páris, március 7. Sumner Welles államtitkár több mint egy óra hosszat tárgyal Lebrun köztársasági elnökkel. Erkezősek a köztársasági testőrség százada tisztelt elötte. Ezután Daladiernél tett látogatást Welles. (MTI)

London, március 7. (MTI) A British United Press szerint Sumner Welles államtitkár két héttel megrövidítte európai látogatását, hogy

jelentést tehessen Roosevelt elnöknek, mielőtt a hadviselő megindíthatná a tavaszi támadást.

Szó van arról, hogy Sumner Welles hazatérése után Roosevelt elnök végső békeszöveget intéz a hadviseléshez.

Erélyesen cáfolják Molotov bukaresti utját

Bukarest, március 7. A „British United Press” azt a hírt közölte, hogy

Molotov külügyi népbiztos a közel jövőben Bukarestbe utazik a román-szovjetországi meg nem támadási szerződés megkötése végett.

Most ezt a híresztelést erélyesen megcáfolják mind a román kormány, mind a bukaresti szovjet-nagykövetség részéről és teljesen alaptalannak minősítik.

A román-szovjetországi viszony valóban nem látszik olyan barátságosnak, hogy valószínű lenne ilyen szerződés megkötése.

A viszonyt jellemzi az, hogy a bukaresti szovjetkövetség élén nem áll követ, hanem ügyvivő minőségben egy követségi titkár vezeti az ügyeket.

Véres harcok dülnek Viipuri környékén

Helsinki, március 7. A karjalai földszoros nyugati részén az ellenség március 6-án heves támadásokat intézett a Viipuri öböl északi nyugati partja felett. Az ezen a vidéken fekvő szigetek, valamint a Viipuri öbölben nyúló félszigetek birtokáért folyik tovább a harc.

A jégén előrenyomult ellenséges csapatok a finn csapatok tüzeiben nagy veszteségeket szenvedtek. Több mint 30 harcokot elpusztítottak. A Viipuri és Vuoksi öböl között a finn csapatok visszaverték az ellenség helyi támadásait és 17 harcokot tettek tönkre.

A Ladoga tóól északnyugatra az ellenség támadást intézett a pitkari szigetvilágban és elfoglalt több, a finn csapatok által megszállt szigetet. Uoma mellett visszaverték a szovjet csapatok támadását. Kollanajokinál még tart a harc. Ettől északra Kuhlmonál északra keletre visszaverték a támadásokat. A finn öbölben meghiúsították az ellenség újabb kísérletét, hogy a jégén előre nyomuljon. A finn léghaderő felderítő repülőket végzett s bombázta az ellenség csapatait, amelyeket a finn öböl és Viipuri öböl jégén vett észre. (MTI)

Páris, március 7. (Magyar Távíráti Iroda) A francia haditudósító jelentése szerint a szovjet hadsereg Viipuri előtt megtorpanva áll és a város bekerítésére irányuló kísérletek csődöt mondtak. A Paris Midi arról értesül, hogy szovjet részről egyelőre abbahagyták a Viipuri öböl vizén való átkelési kísérletet. Finn körök véleménye szerint a szovjet hadvezetőség mostmár meggyőződhetett arról, hogy a Mannerheim vonalat ilymódon nem tudja hátbatámadni. A Figaro értesülése szerint a szovjet bombavető

gépei csütörtökön ismételtelen elszálltak Helsiki telett s bombákat vetettek a finn fővárosra. A jelentések 50 halottról és 200 sebesültéről tudnak.

Heves dip'omáciai harcok Helsinkiben

Róma, március 7. Magyar Távíráti Iroda.) A Popolo d' Italia helsinki tudósítója azt jelenti, hogy a finn fővárosba 3 irányból jövő diplomáciai nyomás észlelhető. 1. Moszkva és Berlin békét ajánlanak, 2. London és Páris a finnek nemzeti büszkeségére hivatkozva a végtelenségig tartó háborút tanácsolják, 3. Stockholm és Osló a békés megoldás mellett foglalnak állást.

Az olasz tudósító szerint az angol és francia kormány a legutóbbi napokban határozott ígéretet tett a finn kormány, hogy a legelőször 15 ezer lengyel és 5000 szlovák önkéntesből álló expedíciót küld Finnországba francia tisztek vezetésével. Később újabb önkéntes légőrhöz fogják érkezni, melyeket francia és angol tisztek vezetnek. Ezenfelül Páris és London 200 repülőgépet, továbbá 200 légvédelmi ágyú és nagymennyiségű lőszer elszállítását helyezte kilátásba. A tudósító szerint Helsinkiben folyó diplomáciai harcok heveségek semmiben sem különböznek a Viipuri ütközettől.

Páris, március 7. (Magyar Távíráti Iroda) A Paris Soir finnországi haditudósítójának jelentése szerint Mannerheim tábornagy a finn hadsereg 72 éves fővezére, már tíz napja lázas beteg. Az orvosok senkit sem engednek a beteg ágyához. Ritti elnök azonban óráról-órára jelentéseket kap a tábornagy állapotáról.

Anglia hatalmas iramban fejleszti légierőjét

London, március 7. Sir Kingsley Wood légügyi miniszter felszólalt az alsóház csütörtöki ülésén. Hangsúlyozta, hogy az országban a légvédelem biztosítása érdekében minden eddig felülmúló erőfeszítéseket kell tenni. Kijelentette a miniszter, hogy

az angol anyaország és franciaországban állomásozó brit repülőek eddig már több mint ezer km. utat tettek meg éjjel, vagy nappal az ellenséges területek felett.

Hangoztatta a miniszter, hogy Kanadában, Ausztráliában és Új-Zélandban repülőiskolát állítanak fel és ezekből évenként 20 ezer képzett pilóta és 30 ezer kísérő repülő kerül ki.

Páris, március 7. A képviselőház csütörtökön befejezte a kormány mezőgazdasági politikájáról szóló interpelláció vitáját és egyhangúan 517 szavazattal elfogadta a napirendi indítványt s ezzel egyidejűleg bizalmat szavazott a kormánynak. A képviselőház legközelebbi ülését kedden tartják. (MTI)

Kopenhága, március 7. A dán rádió csütörtök este a következőket közölte:

A helsinki rádióállomás ma, 21 órakor a finn kormány hivatalos közleményét ismertette, amelynek értelmében a szovjet kormány új és messzemenő követeléseket támasztott Finnországgal szemben.

Helsinki, március 7. Illetékes helsinki körökben minden nyilatkozatot megtagadnak azokkal a közvetítési hírekkel kapcsolatban, amelyek néhány nap óta makacsul tartják magukat. Helsinkiben és a többi északi városban a rendkívüli tartózkodásból arra lehet következtetni, hogy nagyon kényes tárgyalások vannak folyamatban.

Németország nem terjeszkedik délkelet felé

Belgrád, március 7. (Stefani) A jugoszláv lapok közlik Ribbentrop külügyminiszternek a Németországban tartózkodó jugoszláv újságírók előtt tett nyilatkozatát.

Ribbentrop külügyminiszter kijelentése szerint

Ausztria csatlakozása és a cseh-morva védnökség megteremtése után a birodalomnak nincsenek terjeszkedési szándékai délkelet felé.

Ilyen körülmények között Jugoszlávia teljesen nyugodt lehet és minden aggály nélkül fejlesztheti gazdasági esereforgalmát szomszédjával. Ribbentrop ezután megjegyezte, hogy Németország számára nyitva van minden út Kelet-Európa és Ázsia felé. A német külügyminiszter nyilatkozata befejező részében annak a reményének adott kifejezést, hogy az ellenségeskedésnek rövidesen vége lesz. (MTI)

Bukarest, március 7. Károly román király a parlament új ülészakánának ma délelőtti megnyitóján miniszteri kéziratot olvasott fel, amelyen kijelentette többek között, hogy Románia a jövőben is békés körülmények között akarja tartani semleges magatartását, amely legjobban felel meg az ország saját érdekeinek és a béke érdekeinek is. A semlegesség szabályait követte s fogja követni az ország külkereskedelme terén is. (MTI)

A franciák hathónapi tengeri vesztesége

Páris, március 7. Campinchi tengerészeti miniszter a sajtó képviselői előtt beszámolt a tengeri háború első szakában mindössze 4 hajó pusztult el. A németek egyetlen francia hadihajót sem süllyesztettek el s csak kereskedelmi hajók ellen intéztek támadásokat. Az ellenség eddig 15 francia kereskedelmi hajót süllyesztettek el összesen 61.500 tonna tartalommal.

Bár az ellenség nagy erőfeszítéseket fejt ki, veszteségeink nem fokozódtak, — mondotta a miniszter. — 196.985 tonna szövetséges és semleges hajóért süllyesztettek el, míg januárban ez a szám 190.080 tonnát tett ki. Megemlékezett a miniszter arról, hogy a Jean Bart csatahajót szerdán bocsátották vízre. Az új 85 ezer tonnás osatahajó főfegyverzete két, egyenként 4—38 cm-es ágyúval felfegyverzett torony a hajó elején. Ezeknek a nehézsúlyúknak hordtávja 40 km. A Jean Bart 150 ezer lőerőt tud kifejteni és 60 km-es sebességgel viszi a csatahajót. A hajó legénysége 70 tiszt és 1600 tengerész. (MTI)

London, március 7. (Reuter) Az elmúlt éjszaka Németország felett végzett felderítő repülés a háború

kezdeté óta a legjelentősebb légi-vállalkozás volt. A résztvevő gépek számát nem közlik, de azt hiszik, hogy az angol bombázó gépek által az elmúlt éjszaka megtett út meghaladja a 16 ezer mérföldet.

A gépek elrepültek úgyszólván minden nagyobb város és kikötő felett Észak-Németországban és felderítő repüléseket végeztek Bréma, Hamburg, Hannover, Wilhelmshafen és Kükshafen felett. Ezzel egy időben más gépek ellátják a rendszeres partvidéki szolgálatot a partok mentén. A felderítő repülőgépek több helyen résztvettek és fényzóókkal több helyen megvilágították a bejárt területeket. Brémában az ellenséges légvédelmi őrök munkába kezdtek, hogy megzavarják a felderítő munkáját, azonban valamennyi angol gép sértetlenül tért vissza. (MTI)

Tokió, március 7. Tokióból érkezett jelentések szerint az 5351 tonnás Bankogamaru hajót a francia Haifong kikötőben az ottani hatóságok átkutatták és több németországi jelzésű postaszakot elkoboztak. A japán főkonzulátus a legelősebben tiltakozott az eljárás ellen. A francia hatóságok közölték a japán közös kapitányával, hogy a hajók ezután is át lesznek kutatva. (MTI)

Nagyszerű összejövetelt tartott a bulgár-magyar asztaltársaság

Alattános és nagy érdeklődéssel kísérelve tartotta meg a debreceni bulgár-magyar asztaltársaság csütörtökön este szokásos havil összejövetelét a Gambriusz külön termében. Ruzska István alelnök a Kormányzóra ültette poharát, majd Horváth Ferenc alelnök ismertette azokat a törekvéseket, amelyek szorosabbra akarják fűzni a két nemzet barátságát. Szíves hangon emlékezett vitéz Bánky Róbert színgazgatóról, aki nagy sikerrel adta elő a Golemanov című bulgár darabot s bejelentette, hogy legközelebb dr. Fehér Géza egyetemi tanár fog érdekes előadást tartani, Kelemen Géza gyógy-pedagógiai tanár olvassa fel ezután nagyszerű előadást „Bulgária oktatásügyéről” címmel.

ELCSUSZOTT ÉS ELTÖRTE A KARJÁT

Szilágyi Sándorné 41 éves napszámosszony, József király herceg-utca 44. sz. alatti lakos csütörtökön a késő esti órákban a Csapó- és Paesirta-utca sarkán eleszott és balalkat törést és könyökzúzott sérülést szenvedett. A mentők elsősegélynyújtás után a sebészet klinikára szállították Szilágyinét.

FEST SÁNDOR EGYETEMI TANÁR ELŐADÁSA AZ EVANGÉLIKUS FILLÉREGYLETBEN

Az Evangélikus Fülléregylet vasárnapi előadó-estjén nagyszámú érdeklődő hallgatta meg dr. Fest Sándor egyetemi tanár magasszínvonalú, mindvégig lebillencselő előadását Skóciai Margitról, kinek révén Árpád-házi uralkodóink rokonságba kerültek az angol királyi családdal. A kiváló előadó ezirányú kutatásai a legelőkelőbb angol tudományos és társadalmi körök figyelmét is nagymértékben fölkellették már. A feszült figyelemmel kísért előadás után Sallay Margit zene-művészeti főiskolai növendék emlékelte el sok bájjal, kiválóan iskolázott, tisztán csengő hangon: Schubert: Pásztorleányka dalát, a Pamina áriáját Mozart Varázsfuvolájából, Molnár Anna művészi kíséretével.

Utolsó bőjti délutánját, szeretetvendégséggel, csütörtökön, március 14-én délután 5 órakor tartja a Fülléregylet az egyház tanástermében. E délutánon az „Irodalom megtartó ereje” címmel Nagy József tart előadást két nagy évforduló alkalmából az irodalom nemzetfenntartó értékéről, s azokhoz fűződően Reményik Sándor költészetéről, kinek „Istenes énekeiből” dr. Nagy Zsolt né fog néhányat elmondani. Jegyek előre Miklós-u. 3. sz. alatt a diakónissza nővérnél válthatók.

Felgyógyult a Kormányzó

Budapest, március 7. (Magyar Távirati Iroda.) A Kormányzó Ur Ófőméltósága az éjszakát kitünően töltötte, teljesen láztalan, úgy hogy előreláthatóan pénteken felkelhet és szombaton szabált elhagyhatja. Több jelentés kiadására nincs szükség. Budapest, 1940 március 7. Délen. Dr. Szöllösy sk. főorvos.

HÓVIHARBA KERÜLT SVÁJCI KATONAI REPÜLŐGÉP TRAGÉDIÁJA

Budapest, március 7. Csütörtök délelőtt a Thounel repülőtérén egy katonai repülőgép le akart szállni, amikor hirtelen hóviharba került. A gép vesztett sebességéből és a földre vágódott. Szerencsétlenség következtében négy ember, aki a terepen tartózkodott, életét veszítette, két másik pedig megsebesült. (MTI)

Mindent tagad és nem ismeri el vezérének Szálasit az őrizetbevett Gruber nyilas képviselő

Budapest, március 7. Hirt adunk arról, hogy Gruber Lajos nyilas képviselő szerda óta a budapesti főkapitányság foglya. Az őrizetbe vett képviselőt tegnap hallgatták ki. Gruber kihallgatása során a legmakaesabb tagadás álláspontjára helyezkedett.

Tagadta, hogy a nyilaskeresztes párt keretén belül eszmévedelmi csoport működött volna, kijelentette a vádpontokra, hogy semmiféle verekedést nem irányított, senkit sem bi-

Vásárlási kényszer nélkül bemutatjuk tavaszi udonságainkat.

Kőrösi
Piac-utca 38.

zolt meg azokkal az utcai merényletekkel, amelyek annakidején megtörténnek. Megtagadta Szálasit Ferencet is s határozottan kijelentette, hogy sohasem látta.

Az eljárás gyorsított ítémben folyik, mert Gruber Lajosnak szombaton délelőtt már a büntetőtörvénysek előtt kell számolnia a terhére rótt bűnelekményekről. A zárt ajtók mögött folytatott kihallgatások után Grubert tegnap délen átkísérték az ügyészség fogházába.

Március 10.-én lejátszák az összes NB I. mérkőzéseket, de az NB II. mérkőzése elmaradnak

Budapest, március 7. A vasúti korlátozások, valamint a jegykedvezmények visszavonásának további érvényben tartása miatt a március 10-re kisorsolt bajnoki labdarúgó mérkőzés ügyében a Magyar Labdarúgó Szövetség miniszteri biztosa a következő intézkedéseket hozta:

1. A Nemzeti Bajnokság I. osztályának minden egyes mérkőzését az elmúlt vasárnaphoz hasonlóan, március 10-én is le kell játszani. Semmiféle mérkőzés elhalasztása az NB I. osztályában nem lehetséges. 2. Az NB II. osztályának alföldi, felvidéki és dunántúli csoportjának az ország egész területére ki sorsolt bajnoki mérkőzéseit március 10-ről június 23-ra halasztja el. A Beszkiart—KSC NB

II. oszt. bajnoki mérkőzést június 30-án kell lejátszani. Így március 10-én NB II. oszt. mérkőzés sehol sem lesz. 3. Az Alsóvezetségi és alsóztályi amatőr mérkőzések ügyében az illetékes alsóvezetségi és alsóztályi ügyvezetők saját belátásuk szerint intézkednek, figyelembe véve az ottani helyi körülményeket, utazási és egyéb lehetőségeket.

A miniszteri biztos az idő rövidsége miatt a fenti intézkedésekről utólag értesíti az összes NB II. oszt. egyesületeket, a JT országos főtitkárságot, valamint az összes alsóvezetségi és alsóztályi ügyvezetőket s végül az érdekelte amatőr alsóvezetségi és alsóztályi egyesületeket. (MTI)

Pártértekezletet tartott a Magyar Elet Pártja

Fáy István államtitkár ünneplése a pártvaconán

Budapest, március 7. A MEP csütörtök este a párt Esterházy-utcai klubhelyiségében pártértekezletet tartott. Baró Vay László elnök nyitotta meg az értekezletet. Bejelentette, hogy március 1-én a Kormányzót húsz éves országoslása alkalmával hódoló táviratban üdvözölte a párt nevében. Bejelentette végül az elnök hogy péntek délelőtt 10 órakor a parlamentben, a földművelésügyi, igazságügyi és pénzügyi egyesített bizottságok ülését tartanak s azon tárgyalják a föld-földbirtokpolitikai javaslatot.

A pártértekezlet ezután áttért vitéz Zerinyári képviselőnek a jogvézett telekkönyvezetőknek a fogalmazási karba való átminősítése lehetősége tárgyában, az igazságügyminiszterhez intézett interpellációjára.

Az igazságügyminiszter válaszában kifejtette, hogy bár teljes mértékben elismeri azt a kiváló munkát, amit a telekkönyvezetők végeznek, még sem térhet el attól a már öt évet meghaladó gyakorlatától, hogy azokat a telekkönyvezetők, akik szolgálati idejük alatt szerették meg a doktori oklevelüket, nem minősítik át a fogalmazási karba, részint bíróképzési okból, részint mert már magasabb korbán vannak és olyan magas fizetési osztályokban vannak, hogy elülről nem kezdhetnék a gyakorlatot. Meltányolja azonban munkájukat és a kiváló képességgel rendelkező telekkönyvezetők előtt igyekszik megnyitni a magasabb fizetési osztályokat, valamint az eddignél nagyobb előlépési lehetőségeket teremti, amennyire a viszonyok megengedik. Radocsay László igazságügyminiszter válaszat a pártértekezlet egyhangúan tudomásul vette. Múltán több interpelláció nem volt, az értekezlet véget ért. Utána a párt tagjai pártvaconán vettek részt. (MTI)

Budapest, március 7. A pártértekezlet után pártvaconora volt, amelyen Donáth György képviselő felköszöntötte Fáy István kultusz államtitkárt és Molnár Lajost, a párt újonnan megválasztott képviselőjét, amelyre Fáy István és Molnár Lajos válaszoltak. Ezután Bárczy János köszöntötte fel Péchy Lászlót abból az alkalomból, hogy a Kormányzó titkostasnécsesi méltóságára emelte. Az üdvözlésre Péchy László meghatótt szavakkal mondott köszönetet. (MTI)

VIGSZINHAZ

Kacagó-est!

A legremekebb új magyar filmvígjáték:

Férjet keresek

Szerelem, vidámság, zene.

Főszereplők:

Furay Ida, Halassy Mária, Rózsabegyi, Billes, Vaszary Piri, Pethes, Szaploneczay Eva stb.

Bemutató ma!

„Az ország érdekében legfontosabbnak tartom, hogy a mi legnagyobb legszélesebb és legmagyarabb társadalmunkat, a gazdatársadalmat erősítsük meg”

Gróf Teleki Pál miniszterelnök nagy beszéde a magyar falu problémáiról, a szövetségi kérdéssről, a kongresszusok feladatairól, a földreformról és az érdekképviseletek együttműködéséről

Megnyílt a Faluszövetség harmadik országos kongresszusa

Budapest, március 7. A Falu Szövetség által összehívott harmadik országos kongresszust csütörtökön délelőtt fél 11 órakor nyitották meg ünnepélyes keretek között az Új Városháza dísztermében. Különös jelentőséget adott ennek a kongresszusnak az a tény, hogy a háború óta ez a harmadik összejövetele a magyar községeknek és azon első ízben jelentek meg a visszatért Felvidék és Kárpátalja falvainak küldöttségei. A közgyűlésen részt vett a magyar községek számos kiválósága, s megjelent József királyi herceg, gróf Teleki Pál miniszterelnök, Hóman Bálint, Keresztes-Fischer Ferenc, Radoesay László miniszterek. A nagyszabású kongresszusra Debrecenből Budapestre utazott Lossonczy István főispán is.

A kongresszust Mayer János ny. földművelésügyi miniszter, a Falu Szövetség elnöke nyitotta meg, majd Schadt Károly titkos tanácsos, a szövetség társelnöke ismertette nagyszabású beszédében a kongresszus programját.

Ezután gróf Teleki Pál mondotta el beszédét:

Teleki miniszterelnök beszéde

— Meleg szívvel üdvözlöm a falu kongresszusát itt Magyarország legnagyobb községének községházában. Ezzel azt akarom kifejezni, hogy ne álljon szembe város és falu, de egyúttal azt is, hogy a falu ne özdönlék a városba, hanem a főváros és a városok bocsássák le gyökereiket mind jobban a magyar faluba. Nem szoktam frázisokat mondani. Ha mondok valamit, azt úgy is érzem: a magyar falusi gazdában van az erő és ha én még ott állok a helyemen, mint miniszterelnök, azt annak köszönöm, hogy jártam a falut, amikor időm volt rá és

a magyar gazdától kaptam erőt, hogy tovább dolgozzam.

Amikor én függetlenségéről és függetlenségünk megóvásáról beszéltem és beszélek kifelé, vagy mint a parlamentben befelé, akkor elsősorban a magyar falusi gazdatársadalomra gondolok, amelynek örösei megóvják és megvédik attól, hogy soha idegen járom alá ne kerüljön. Ezért fontos, hogy mindent megtegyünk a magyar gazdatársadalom megsegítésére. Ma nem olyan időköt élünk, hogy ígérni lehessen, mert ma ember legyen, aki tudja, hogy holnapután mit tud tenni abból, amit ma esetleg megígért. De az ország fennmaradásának és fenntartásának érdekében

legfontosabbnak tartom azt, hogy ezt a mi legnagyobb, legszélesebb és legmagyarabb társadalmunkat, a gazdatársadalmat erősítsük meg.

A falusias jellegű művelődés emelése

Ezt a megerősítést a falusias jellegű művelődés emelésében látom. Kötelességem itt elmondani, hogy a dolgokat hogyan látom.

Arról akarok pár szóval beszé-

molót adni, hogy ezt a munkámat a magyar nemzet törzsének fenntartását, megmentését, megerősítését és előbbrevitelét hogyan szolgálhatjuk ma és mit várhatunk a közeli és távolabbi jövőtől. Mert ha azt mondjuk, amint hallom, hogy én nyugodt vagyok, hogy megnyugtatom a nemzetet, talán túlföntül is megnyugtatom, akkor ezt én részben származásomnál, részben együttérzésemnél fogva a magyar gazdatársadalomból merítettem. — (Taps és helyeslés.) Mert nem azért vagyok nyugodt, mintha különös okom volna rá, hanem azért, mert, mi akik itt vagyunk magyar gazdák nyugodt természetűek vagyunk.

Fontos annak a magyar gazdatársadalomnak az átmentése e nehéz időn át

és ugyanúgy fontos az, hogy ő maga pedig átmentse a nemzetet ezen az ideges korszakon nyugalmával, hitével és Litzságságerzetével. Ma Európában háború dúl és nekünk súlyos, nehéz munkát kellett elvégezni avégből, hogy magunkat felvétezzük, hogy megvédhessük magunkat és ezen a borzalmas világegyészen a jövő számára átmentsük. Ez az európai háború folyik. Hogy hová jutunk, e tekintetben sok függ elsősorban a háború tartamától, mert

a hosszú háborút gazdaságilag az erősebb jobban bírja el, mint a gyenge,

de sok függ a háború kimenetelétől, amely sokféle lehet és senki előre nem látja, mert hiszen a kimenetele ismét az időtől is függ, talán nem annyira politikailag, — mint társadalmilag.

— Ez alatt az idő alatt a háború korszakában rossz idők járnak kis népekre, rossz idők járnak kis nemzetekre. Eppen azért, mert ebben a nagy felfordulásban tulajdonképpen mindenki magára van hagyatva. Pedig hát

Európának a művelődéséhez a kis nemzetek is hozzáadták a magukét.

A nemzetek magárahagyottsága

Nem kell másra utalni, mint az érdeklődés előterében álló északi népekre. Nem illik a magunkét emlegetni, de mondhatnánk sok más példát és ennek a kongresszusnak feladatát azzal a szemmel nézem, hogy szükséges, ha mindezekről a kérdésekről tárgyalunk és a messzebb jövőbe tekintünk, mert bár anyagi erőink korántsem elégségesek, hogy ma nagy célokat megvalósíthassunk, de előkészítő munkát kell végeznünk. Azonban az előkészítés nem a hivatalnokok munkája és elsősorban nem hivatalos embereké.

Ez az előkészítés a társadalom feladata.

A kétirányú fe'adat

Ma kétirányú feladatunk van, mely két részre oszlik: az első a közeli jövő, ennek a háborúnak folyamata és a végén bekövetkező béke, melyről senki sem tudja, hogy milyen

lesz. A másik a távolabbi jövő amelyre előmunkálatokat kell végeznünk. Most az első korszakot éljük. Ezt a háborús időt, hogy úgy mondjam, át kell vészelnünk, túl kell jutni a krízisen. A nyugalom és a viszonylagos biztonság, amelybe ma érezzük magunkat, nem vezethet félre bennünket abban a tekintetben, hogy mi ma békés életet élünk. Senki sem tudja, mi a jövő sorsa.

Az, hogy nyugalomban vagyunk és biztonságban érezzük magunkat, nem szabad, hogy elaltasson bennünket.

A közeli jövőben a kívánságok és követelések sora nem egyseseken, hanem az államon van, hogy azután ha ez a rövid háborús korszak befejeződik, megforduljon a helyzet, amikor már nem a magunk védelmére kell pénzünket kiadnunk amikor ismét teljes erővel belefekszünk a gazdasági élet fellendítésébe, akkor a kívánságok és követelések teljesítésének sora a társadalmon lesz. Sok tekintetben éppen itt a kongresszuson is sok szó lesz például a szövetségi mozgalomról. Nekem, őszintén megmondva, ezen a téren kifogásaim vannak és a legfőbb az, hogy a szövetségi mozgalom túlságosan kevésbé társadalmi.

Ami t csinálunk, az a szövetségi társadalom államosítása.

Társadalmisítani kell az államot

A társadalom a szövetségi mozgalomban az állam mintájára különleges államot csinál magának. Pedig az állam kell, hogy mintát vegyen a társadalomról és nem megfordítva. Társadalmisítani kell az államot, nem pedig államosítani a társadalmat. (Meg-megújuló taps és éljenzés). Nyilván tehát az is egy része feladatunknak, de a feladatok nagyrésze a távolabbi jövőre esik. Ez a távolabbi jövő nem 20—25 esztendő jelent, hanem a háború utáni időt. Lehet, hogy csak egy, két-három évet.

Erre az időre előre kell dolgoznunk.

Ha nem jelszavak után szaladunk, hanem a dolgok velejét nézzük, akot látjuk, helyes megvilágításban. Itt van például az úgynevezett földreform törvényjavaslat, amely újból a Ház elé került, miután igyekeztünk az országgyűlés két házának álláspontját kiegyenlíteni és igyekeztünk a földművelésügyi miniszterrel együtt mindenki véleményének meghallgatása után egy ma lehetséges és alkalmas, józan formát megtalálni.

A minőségi termelésről

— Aik földet kap, az azt mondja, kapott. Mint ennek a földnek a nemzet megbízása alapján való sáfárja mondom, ez nem földosztogatás, ez a nemzet földje rendjének egy másik rendszere, amelyben fokozottab kötelesség jut egyrészt annak, aki kapja, másrészt az államnak, aki adja.

Nyilvánvaló, hogy nekünk a nemzetek versenyében többtermelésre kell törekednünk, ami alatt nem



mennyiségi, hanem minőség, termelést értek. Ehhez természetesen iskolák kellene és gazdasági irányítás, meg gazdasági szaktanácsadás kell nagyobb mértékben, mint ahogyan jelenleg meg van. De mindenképpen ügyelnünk kell arra is, hogy többet és jobbat termeljünk.

Tehát ügyelnünk kell arra, ha földet kapunk a földreform során, hogy ne romolják termelésünk nívója.

Ha jogom van földreformot csinálni, akkor mindazon oknál fogva, amelyek miatt a földreformot csináljuk, jogom van revíziót is csinálni, ha valaki rosszat termeszt. (Lelkes éljenzés és taps.)

— Törekvésünk tehát az, hogy a mai nehéz időkből is elkészítsük a dolgokat, még ha nem is tudunk mindent megfelelően megvalósítani. Tehát ilyen értelemben tanácskozzunk a magyar ember nyugodtságával, azért, hogy készen legyünk terveinkkel arra az időre, amikor pénzünket ismét gazdasági feladatokra fordíthatjuk és hogy felkészülve álljunk az igazi nagyméretű feladatok megoldására.

Ezért fontosak ezek a kongresszusok. Ezért fontos a gazdatársadalom társadalmi szerveinek kifejlesztése, munkájuk élénkítése.

A magyar kulturfalu

A végcél az, amit szinte restellek mindig emlegetni, amely már Széchenyi István szeme előtt lebegett, a magyar kulturfalu. Milyen legyen ez a magyar falu? Sem dán, sem francia, sem más falu, hanem magyar. Olyan házakat kell építeni, mint amilyenekben dédapánk laktak azon a vidéken. Természetesen meg kell az építkezést egészségügyileg javítani, szigetelni kell a falakat, hogy ne legyenek nedvesek, jó ha az ablakok nagyobbak, mint voltak, de legyen olyan képe az egész háznak, mint amilyenről nagyapánk azon a vidéken nem is álmodtak. Tehát ha magyar kulturfalut akarunk építeni, akkor nem a rádió és mozi van a hangsúly, hanem azon, hogy az a falu a maga helyén a magyarságot őrizze s magyar jellege legyen. Természetesen legyen meg a falvakban mindaz, aminek hiánya eddig a falvak népét a városokba csábította.

— Ezt az előkészítő munkát kell folytatnunk. Azok a törvényjavaslatok, amelyeket most tárgyalunk, tárgyalunk, vagy fogunk tárgyalni, közigazgatási, földművelésügyi, pénzügyi vonatkozásban mind ezt szolgálják. De természetesen nem szabad azt gondolni, hogyha ilyen, vagy olyan törvényt létrehozunk, akkor ezzel minden rendben van. Ezzel még nincs rendben semmi. A törvény csak legelső lépés. Arra is kell figyelni, hogy ne húzzunk sok drótsóvényt a dolgok végrehajtása elé.

— Ezért fontos az érdekképviseletek munkássága. Az érdekképviseletek inkább a dolgok elvi részét

HUNGÁRIA filmszínház

MA IS csak felnőtteknek:

MARLENE DIETRICH ragyogó alakításával: az Előadások: 5, 7, 9-kor! Híradó!

Asszonylázadás

készítik elő. Sokoldalú tapasztalattal már annyiban is, hogy az ország különböző részeiből gyűjtik össze a tapasztalatokat. A mi országunk keleti és nyugati szelleme ugyanis erősen különbözik egymástól. Minden vármegyének, vagy harmadik szomszéd vármegyének egészen más a képe, mint a többié. **Ezért is fontos az érdekképviseleti együttműködés.**

Fontosak az ilyen kongresszusok, talán túl ritkán is ülnek össze ahhoz, hogy ezt az előkészítő munkát elvégezzék. Ebben látom a kongresszus jelentőségét és abban is, hogy magyar emberek ültek itt össze. Nekünk t. i. van egy tulajdonságunk, a józanság és ha néha el is távolodtunk tőle, ez vezérelt bennünket ezer éven keresztül ebben a hazában és valószínűleg az előtt is. Ha ez a józanság vezérli majd mostani kongresszusunkat, akkor nagy általánosságban mindig vissza fogunk jutni a helyes irányhoz. Ennek a jegyében üdvözlöm a kongresszust, kívánom, hogy munkája hasznos legyen és azok az eszmék, amelyek itt napvilágot látnak, a sokoldalú vitában kikerüljenek, minél hamarabb a megvalósulás stádiumába kerüljenek.

A miniszterelnök beszédét a közönség nagy tetszéssel és színnel nem akaró lelkes éljenzéssel fogadta.

Ezután Karaffiáth Jenő főpolgármester üdvözlölte a székesfőváros nevében a kongresszust. A kongresszus szakbizottságai délután megkezdtek tanácskozásukat. A szakbizottságban közigazgatási, gazdasági, kulturális, szociálpolitikai és egészségügyi kérdésekről tárgyaltak, majd határozati javaslatokat fogadtak el, amelyeket a kongresszus pénteki ülésén terjesztettek. (MTL)

Nincs cementhiány Magyarországon

Budapest, március 7. Egyes napilapokban ismételtelen cikkek jelentek meg, amelyek azt állítják, hogy a cementhiány kielégítése nehézségekbe ütközik. E célt az beállítású közléssel szemben a Magyar Cementgyárak és Mészgyárak Országos Szövetsége a közönség tudomására hozza, hogy Magyarországon cementhiány nincsen és még átmenetileg sem volt. A közönség szükségletét a gyárak akár portlandcementben, akár Bauxit-cementben korlátlanul és a legkisebb fennakadás nélkül kielégítik a hivatalosan megállapított áron. (MTL)

TITKOSTANÁCSOSI CIMMEL KITÜNTETETT ALTÁBORNAGYOK

Budapest, március 7. Mint a MTL jelenli, a Kormányzó vitéz nagybaczoni Nagy Miklós, vitéz Littay András és vitéz Jany Gusztáv altábornagyoknak a haza és honvédség szolgálatában szerzett kiváló érdemei elismerésül a m. kir. titkostanácsos méltóságot adományozta.

A Szabadidő szervezet műsoros előadásra készül

A dr. Szabó Sándor elnöklele alatt működő Nemzeti Munkaközpont „Beszélő a Munkát” szabadidő szervezete rendkívül nagyszabású színházi ünnepségre készül.

Műsoruk egészen szokatlan, újfajta színpadi számokból áll, melynek nagyvonalúsága és művészi szépsége lenyűgözően érdekes. Mohácsy Nóra helyi szerző szöveges táncjátékai alkotják az egész műsort, melyet nagy gondjal és művészi hozzáértéssel állított össze a rendező.

Mohácsy Nóra különleges, szép táncjátékaira már külföld is figyelmes lett és a szerző táncjátékainak filmesítése ügyében jelenleg két külföldi filmvállalattal tárgyal.

A Szabadidő Szervezet rendelkezésére bocsátott darabok előadásának tiszta jövedelméből a Vöröskereszt kórház javára is adományos a rendező.

Ma délután hat órakor lesz a berlini egyetem rektorának előadása a Déri muzeumban

A magyar-barát német vendéget az egyetemi tanári kar ünnepélyesen fogadta az állomáson

Előkelő német vendég érkezett csütörtökön este Debrecenbe. Dr. Wilhelm Hoppe, kiváló német történettudós, a berlini egyetem ezidei rektora a magyar-német kulturcsere akció keretében pár nappal ezelőtt jött Magyarországra, hogy itt a fővárosban és Debrecenben történeti előadásokat tartson.

A tudós német professzor régi idők óta bensőséges kapcsolatok fűzik Magyarországhoz. Egyike a legnagyobb és legősztintebb magyar-barát németeknek. Mint történész alaposan ismeri a magyar nemzet évezredek történetét, s a történeti irodalmat magyar vonatkozású munkával is gazdagította.

Dr. Wilhelm Hoppe rektor kedden és szerdán a budapesti egyetemen tartott igen érdekes előadást, s most csütörtökön este Debrecenbe érkezett, hogy magyarországi útja során megtartsa a második és egyben utolsó előadását, mivel több városba nem is látogat el.

Az érkező előkelő vendéget az állomáson dr. Hüttl Tivadár egyetemi rektor, valamint dr. Rugonfai Kiss István, dr. Szeihlo Zoltán és dr. Huss Rikárd professzorok

és Heybey Wolfgang egyetemi német lektor fogadták. A berlini rektor szívélyes szavakkal fogadta az üdvözlést, majd a debreceni professzorok társaságában lakására hajtatott.

Ma, pénteken délelőtt Hoppe professzor meglekint a Tisza István tudományegyetemet, a könyvtárat, majd a Déri múzeumot és a Kollégium könyvtárat. Délben dr. Hüttl rektor társaságában a német professzor látogatást tesz dr. Kölcsey Sándor polgármesternél, majd ezután részt vesz dr. Hüttl Tivadár rektor, a német rektor tiszteletére rendezendő szakkörű bankettjén is az Angol Királynőben, ahol megjelenik Kölcsey Sándor polgármester is. Délután hat órakor pedig a Déri muzeumban fog előadást tartani a berlini professzor érdekes történelmi megvilágításban: „Reformationen und Revolutionen in der Geschichte und deutschen Mittelalters” címen. Az előadásra belépő díj nincs.

Dr. Hoppe professzor pénteken este utazik vissza a fővárosra keresztül Németországba.

Nyolchónapi börtönre ítélte a törvényszék a béreslegényt, aki agyon akarta löni a gazdáját

A golyó a revolvercsöbe szorult és ez mentette meg a gazdálkodó életét

Érdekes bűnügyet tárgyalt csütörtökön a debreceni törvényszéken a dr. Fövényessy Sándor elnöklele alatt működő büntető tanács. Az egyik vádlott ifj. Nagy József volt, akit szándékos emberölés büntetésének kísérletével vádolt a királyi ügyészség, míg K. Nagy József ellen súlyos testisértés vétsége volt a vád.

Ifju Nagy József a múlt évben és azt megelőző esztendőben is K. Nagy hajdúszovátai földjén szolgált, mint béres. Beleszeretett K. Nagy József osinos fogadott leányába, aki viszonzta a legény szerelmét. Ennek a kölcsönös együttérzésnek végül gyermek lett a vége. Amikor ifju Nagy József megtudta ezt, bátran

odaállott a gazdához és kijelentette, hogy hajlandó feleségül venni a leányt.

A leány maga sem ellenkezett az ilyen megoldástól, azonban K. Nagy József hajthatatlan maradt. Kijelentette, hogy egy béreshez nem adja a leányát, még ha csak fogadott leány is.

Ettől kezdve a gazda és a béres között annyira feszült lett a viszony, hogy nem egyszer heves szóváltásba elegyedtek s különösen ifju Nagy minden alkalmat felhasználott arra, hogy borsot törjön K. Nagy orra alá. Közben

bosszút forraht, amiért nem engedte hozzá a leányt.

A múlt év októberében K. Nagy József a mezőn dolgozott s ott tartózkodott ifju Nagy József is, aki már elkészült tervével. Magával vitte a mezőre a revolverét is azzal a szándékkal, hogy ha jó alkalom kínálkozik, lelővi a kevély K. Nagy Józsefet.

Az alkalomra nem sokfíg kellett várni. Amikor a két ember szembe került egymással, egy ideig farkasszemet néztek, majd ifju Nagy József, aki alig néhány lépésnyire állott a gazdától, lassan előhúzta zsebéből a csőre töltött revolvert, megcélozta K. Nagy József fejét és a következő pillanatban, mielőtt K.

Nagy még legalább félre tudott volna ugranl, meghúzta a ravaszt, s a revolver hatalmas dörmögéssel elsült.

Ifju Nagy József azt várta, hogy a gazda nyomban összeesik holtan,

Ünnepélyes keretek között nyitották meg Budapesten a Magyar Asszony kongresszust

Vitéz Keresztes-Fischer Ferencné a nők közéleti munkájának fontosságáról beszélt

Budapest, március 7. Csütörtökön délelőtt 11 órakor zsúfolásig megtelt a Pesti Vigadó nagyterme. A fővárosból és vidékről azok a magyar nők sereglettek össze, akik az Egyesült Női Tábor újján részt kívánnak venni a honvédelmi, szociális, családvédelmi, kulturális és háziipari munkában.

A Magyar Asszony Kongresszus ünnepélyes megnyitását a kormány és a főváros is képviseltette magát. A kongresszust vitéz Keresztes-Fischer Ferencné lelkes és nagyszabású beszéddel nyitotta meg vázolta a nők közéleti munkájának fontosságát, majd hangsúlyozta, hogy az a sok energia és lelkesedés, amit a magyar nők a közéleti munkába visznek, hatványozottan érvényesül az erők összefogásának és a feladatok célszerű szétosztásával. Ezt szolgálja az Egyesült Női Tábor és feladatai között, az adott helyzetben különös gondot fordít arra, hogy a magyar nőket nemzetvédelmi kötelességek teljesítésére előkészítse.

Nagy lelkesedés fogadta az elnöki megnyitónak azt a bejelentését, amely szerint a BIOSz Magyarországi kormányzója húszéves ország-lásának fordulóján nagyszabású alapítványt tett. E szerint az 1940. március 1-én született szegénysorsú gyermekeknek 500 pengős életbiztosítási kötvényt adományozott, melynek ellenértékét a leányok tizennyolc, a fiúk huszonkétéves korukban kapják kézhez. A kiváló-

de csodák-csodája, s ezen K. Nagy maga is rendkívül módon csodálkozott, semmi baja nem történt, még a revolvergolyó süvítését sem hallotta. Ekkor azután észbekapott, odarohant a merénylőjéhez, kivette a kezéből a revolvert és azzal

alaposan elagyalta a béreslegényt.

Mint később kiderült, az történt, hogy a rozsdás golyó kirepült ugyan a hüvelyből, azonban beleszorult a csőbe s ez mentette meg K. Nagy József életét.

A tegnapi főtárgyaláson ifju Nagy József beismerte a tettét, csak azt nem akarta elismerni, hogy előre megfontoltan szándékozott volna megölni K. Nagy Józsefet. Mint mondotta, csak meg akarta félemlíteni. Ezzel szemben a kihallgatott tanúk és a sértett, de a körülmények is igazolták a gyilkosági szándékot. K. Nagy József beismerte, hogy a lövés utáni felháborodásában odarohant a támadójához, kiragadta kezéből a revolvert, nehogy megegyeszen használhassa, hiszen nem tudhatta, hogy a golyó a csőbe szorult. Felhevült állapotában és félelemben verte fejbe néhányszor ifju Nagy Józsefet, akinek egyébként semmi különösebb baja nem történt.

A törvényszék a bizonyítási eljárás lefolytatása és a perbeszéd elhangzása után ítélethozatalra vonult vissza, majd dr. Fövényessy Sándor tanácselnök kihirdette az ítéletet, amely szerint a törvényszék

ifju Nagy Józsefet szándékos emberölés büntetésének kísérletében mondotta ki bűnösnek és ezért öt az enyhítő körülmények figyelembe vételével nyolc hónapi börtönbüntetésre ítélte.

K. Nagy Józsefet azonban a törvényszék felmentette a súlyos testisértés vádjáról, minthogy jogos önvédelmet látott fennforogni. Az ítélet jogerős.

gatást és az akció lebonyolítását a BIOSz az Egyesült Női Táborra bízta, s a mozgalom kötelességének fogja tartani, hogy a kiválasztott gyerekeket szemmel tartsa s nevelésükről és jólétükről gondoskodik.

A hosszas és lelkes tapssal fogadott ünnepi megnyitó után Lukács Margit szavalata, majd Gulácsy Irén, Csiky Jánosné és vitéz Bodorné Czeke Vilma előadással következtek.

Délután öt órakor egészségvédelmi nagygyűlés volt a Vigadóban, melyen Karaffiáth Jenőné elnököl, este 8 órakor pedig Erdélyi est, ugyancsak a Vigadó nagytermében.

Pénteken, március 8-án délelőtt a főváros egészségügyi intézményeit tekintik meg a kongresszus vidéki résztvevői, délután 6 órakor a Magyar Nemzeti Szövetség székházában a Szövetség hölgybizottságának és az elszakított területek hölgybizottságainak díszgyűlése lesz, este 8 órakor pedig nagyszabású testnevelési bemutató a Fővárosi Vigadóban.

Budapest, március 7. Az Asszonykongresszus első napjának délutánján 3 órai kezdettel az Uránia filmszínházban nagy érdeklődés mellett mutatták be a finn honvédelmi filmet. Ezt követően 4 órakor kezdődött a Vigadóban az egészségvédelmi nagygyűlés, amely iránt különösen az orvostársalom körében nagy érdeklődés nyilvánult meg. (MTL)

Anyakönyvi hírek

Eljegyzések: Dancinger Ignác fogműves, Ferenc József-út 79—Grünberger Aranka József királyi herceg-utca 14. Tornyai Antal sodronykészítősegéd, Magyar-utca 18—Ács Irén Sámsoni-út 33. Kegyes István fm., napszámos, Sándor-utca 10—Kozma Ilona Sándor-utca 6. Vinnai Gábor vásári kisegítő, Csillag-u. 66—Pálfalvi Erzsébet, Király-utca 5. sz. Balogh Ferenc villanyszerelősegéd, Dévai-utca 9—Palczer Ilona Hajduszo boszló, Foktői-utca 16. Szomolányi Tibor, Ervin MÁVAG tiszt, Diósgyőr, Vasgyár—Somlyay Karolina, Magdolna Bártfa-utca 3. Varga Lajos MÁV mozdonyvezető-tanonc, Csap—Tóth Piroska Nyilas-utca 8. Nagy Gyula fm., napszámos, Pocsaj—Balogh Juliánna Hoavéd-utca 5. Ilnei Lajos mapszámos—Pinczés Mária Nagyhegyes 2.

Házasságok: Simon Mihály napszámos—Berei Piroska Méliusz-tér 11. Fekete János fm., napszámos, Tavasz-utca 1—Barna Margit Tiszcsége, Csordás Kálmán kőművessegéd, Kút-utca 1—Ungor Erzsébet Horthy-kórház.

SZÖNYEGEKET

függönyöket, ággyterítőket stb.

legelősebben vásárolhat

Horn Rezső szőnyegházában
Debrecen, Kossuth-utca 19. szám

Születések: Lukács Ferenc gazdasági cseléd, Macs 56, fiú János. Abuczki István tímársegéd, Kinizsi-utca 24, fiú István. Győri János fm., Báthory-utca 11, leány Katalin. Göllner Lajos malom-munkás, Rothermere-u. 25, leány Gabriella. Dr. Ormós Pál igazgató-tanító, Rákóczi-utca 31, fiú Zsolt, András. Huray Imre m. kir. főhadnagy, Nyírbátor, leány Piroska, Teréz, Mária. Koroknay Jenő MÁV mérnök, Burgundia-utca 22, leány Anna, Mária, Judit. Gyarmathy László gimn. tanár, Szoboszlói-úti bérház, fiú Attila, Szima Gábor takarító, Nagyléta, fiú Gábor. Jákó János in-ségmunkás, Legányi-utca 5, leány Ibo-lya, Katalin.

Halálozások: Özv. Magyar Sándorné g. kath., 78 éves, Olajút 52. Ferenczi Béla ref., 26 éves, borbélymester, Emerich-utca 12. Palicska András g. kath., 4 hónapos, Pesti-utca 4. Ferenczy Ernő malomtulajdonos, r. kath., 59 éves, Brndi-utca 9. Gömöri István gazdálkodó rez., 89 éves, Szép-utca 12. Virág Erzsébet ref., 4 hónapos, Nagyszalonta-utca 63. Deák István ref., 7 napos, Tóthtelep 21. Ungár Gyula ügynök, izr., 73 éves, Simonffy-utca 12. Részner Sarolta htb., r. kath., 85 éves, Kossuth-utca 32. sz. Özv. Grünfeld Adolfné izr., 77 éves, Arany János-utca 5. Özv. Nagy Károlyné ref., 74 éves, Apaffy-utca 153. szám. Kontra Pálné r. kath., 35 éves, Tiszszentimre, Sodás Ilona ref., 8 éves, Siket-néma intézet. Cseke Erzsébet ref., 10 hónapos, Tordai G-utca 7. Kántor József r. kath., 1 hónapos, Rigó-utca 12/d. Kaszás László g. kath., 7 napos, Rothermere-utca 21. Lakatos János fm., gk., 5 napos, Gyöves-utca 6. Csordás Mária htb., g. kath., 56 éves, Vályi Nagy Gusztáv-utca 11. Simonyi István nyug. telekkönyvezető, r. kath., 88 éves, Magoss György-tér 14. Molnár Katalin r. kath., 6 éves, Bánk 71. Özv. Reich Sándorné ref., 54 éves, Nyugati-utca 28. sz. Zagyva Katalin r. kath., 4 hónapos, Bánk 97.

Megharapta a kutya az Andrassy-utcan. Csütörtökön délelőtt Bartók Józsefné 30 éves aszszonyt, Andrassy-utca 22. szám alatti lakost az Andrassy-utca 18. számú ház előtt megharapta Jaka, István Andrassy-utca 37. szám alatti lakos kutyája. Bartók Józsefné bement a mentőállomásra, ahol jobb lábát bekötötték, majd orvoshoz utasították sérülésével.

Összeroncsolta a hordó lábának két újját. Kellmetlen baleset érte csütörtökön délelőtt Petrov István 18 éves tímár-tanulót, Bellegelő 279. szám alatti lakost. Petrov Vígkedvő Mihály-utca 59. szám alatt levő munkahelyén egy hordót akart odább tenni, de a nagy súlyú hordó megcsúszott és jobb lábán két újját összeroncsolta. A szerencsétlen tímár-tanulót a mentők részestették első segélyben, majd kezelésre az OTI-hoz utasították.

A legsikerültebb légoltalmi tanfolyamok egyike zárult le szerdán a Szoboszlai-úti emi iskolában

A Légoltalmi Liga debreceni csoportja vezetőinek következetes tapasztalatai azt igazolják, hogy a légoltalom nagyjelentőségű ügye iránt, a kertészek lakói sokkal nagyobb érdeklődéssel viselkednek, mint a beltrületek lakói. Ezt a ténnyt legsikerültebben igazolta, a szoboszlói r. kat. elemi iskolában a házparancsnokok részére rendezett és március 6-án zárult légoltalmi tanfolyam. Ezen tanfolyamra behívtak 112-en, kik közül 15 betegség miatt nem jelenhetett meg. Viszont önként jelentkeztek 28-an, akik közül 12-en már végeztek légoltalmi tanfolyamot.

A tanfolyamot záró vizsga délután 4 órakor kezdődött és csak 6 óra után ért véget. A vizsgán a helyi légoltalmi szervezet ügyvezető elnöke, Nagy József ny. rendőrfőtanácsos elnökölt. Nevezett főtanácsos igen tartalmas, hazafiasságtól izzó, elnöki megnyitó beszédében megemlékezett Kormányzó Urunk, Horthy Miklós áldással teljes 20 éves működéséről, majd elmondotta

a magyar „Hiszkegyet” és a vizsgát megnyitotta.

A tanfolyam hallgatói a gránát-szilánk, bedűlés és gázmentes pincékről, szükséges óvóhelyek készítéséről, az ingerlő, fojtó, hólyag-húzó gázokról, a gyújtóbombákról és a tűzveszély megelőzéséről, a sebesültekkel való bánásról és a különféle kötözésekről, úgy elméleti feleletekben, mint gyakorlatban végzett kötözésekkel igazolták azt, hogy elsajátították mindazokat a tudnivalókat, amelyek képessé teszik őket arra, hogy szükség esetén a reájuk váró nagy feladatot sikeresen megoldják. Az elért és a szoros értelmében elsőrangú oktatók ügybuzgó munkájának volt eredménye. És ami ilyen rövid időre terjedő tanfolyamnál meglepő, az az oktatók és a hallgatók közt élő állandó lelki közösség és megértés volt. Ez a megértés a vizsga elején érkező oktatókat fogadó lelkes tapsban, majd pedig a vizsga végén Szilágyi Mihály talpraesett köszönő beszédében jutott kifejezésre.

Az osztálysorsjáték húzása

Csütörtökön folytatták a 43. osztály-sorsjáték ötödik osztályának húzását. A kihúzott főbb nyeremények listája a következő: 400.000 + 800 pengő nyert: 15147
10.000 pengő nyert: 15087
3000 pengő nyert: 46824
1000 pengő nyert: 3317 87201
600 pengő nyert: 24124
500 pengő nyert: 11832 36473 49940 62971
300 pengő nyert: 10285 14066 16989 21939 22080 28936 33274 38046 60085 78007

Megállapították az elgázolt férfi személyazonosságát. Lapunk tegnapi számában részletesen beszámoltunk arról a borzalmas vasúti gázolhról, melynek színhelye a nyíregyházi MÁV. állomás kaszárnya melletti kitérő volt. Egy tolató-mozdony egy ismeretlen férfit valószínűleg összeroncsolt. A rendőri nyomozásnak sikerült a szerencsétlenül járt férfi személyazonosságát megállapítani. Zoles Józsefnek hívják, 1909. évben született, foglalkozása napszámos és az Alsópáztit 160. szám alatt lakott. A vizsgálat azt is megállapította, hogy Zoles Józsefet már egy hónappal ezelőtt is látták a sineken botorkálni részeg állapotban. Azt a vizsgálat nem tudta tisztázni, hogy a kérdéses éjjelen Zoles József véletlenül került-e a sinekre, vagy öngyilkossági szándékból a mozdony elé vetette magát? Zoles József temetésére a nyíregyházi kir. ügyészség megadta az engedélyt.

Rendeltilleg szabályozák a csuvarozást. Az Iparügyi Minisztérium a csuvarozásról rendelkezéseket készített, amelyet hozzászólás végett megküldött a kereskedelmi és iparkamarának. A kibocsátandó rendelkezések főcélja az, hogy véget vessen a csuvarozás körül tapasztalható állandó vitáknak és jogbizonytalanságnak. A minisztérium állásponja ugyanis az, hogy a csuvarozást megszüntetni nem lehet, mert a kisebb termelőknek és gazdasági eseléseknek nagyon sokszor nincs annyi gabonájuk, hogy azt érdemes volna külön a malomba elfuvaroztatni, de érdeke a csuvarozás olyanmalmoknak is, amelyek nem a főközlekedési utak mentén fekszenek és csuvarozás nélkül ki volnának téve annak a veszedelemnek, hogy a termelők gabonájukat a kedvezőbb fekvésű malmokba szállítják. Kérdés rendezést kíván a csuvarozás kérdése azért is, mert egyes molnárok csuvarozó kartársaikat tisztességtelen verseny címén perbe fogták és a különböző választott bíróságok nem helyezkedtek egyöntetű álláspontra. Mindezek figyelembevételével a rendelkezéseket a csuvarozást nem tiltja el, hanem bizonyos korlátok közé szorítja és engedélytől teszi függővé. A rendelkezéseket a kamara sokszorosította és véleményezésre megküldötte a kerületi ipartestületeknek és malomipari érdekeltségének.

Az Árpád-téri egyházzsérz területére

Az Árpád-téri egyházzsérz vezetősége azzal a kéréssel fordult a debreceni egyház központi hivatalához, hogy állapítsák meg pontosan, mely utcák tartoznak az egyházzsérz területéhez. Az egyházzsérz térképre is felrajzolt, pontosan megállapított területe legújabbban a következő:

Az Árpád-téri egyházzsérz határai:
I. A Péterfia-utcai egyházzsérz felől a Köztemetőtől a Hadházi-u. páratlan oldala, a Péterfia-utcai temető széle, az Apaffi-utca 2. és 21. számú telket, a Homok-utca 30. és 35. számú telket, a Nyíl-utca 36. és 37. számú telket és végül a Kút-utca 36. és 13. számú telket összekötő egyesek.

II. A Csapó-utcai egyházzsérz felől a Kút-utca 36. és 13. számú Diószegi-út és Beresényi-utca 1—31.

III. A Kossuth-utcai egyházzsérz felől Beresényi-utca 31—79., Dobozi-utca és Temető-utca.

IV. A Nyilastelepi egyházzsérz felől a Kónya-téri vámbáz, Keresztszegi István-utca a Kuruc-utcaig.

V. a Csapókerti egyházzsérz felől Kuruc-utca 1—37. és 2—16., innen légvonalban Virág-utca és Kinizsi-utca találkozására, Mikes Kelemen- és Zrínyi-utca páros oldala, Keresztszegi István-utca páros oldala a Sámsoni-útig, végül Tölgyfa-utca a Köztemetőig.

FELEKASZTOTTA MAGÁT EGY FIATAL HENTESTANULÓ, DE MÉG IDEJÉBEN LEVÁGTAK

Megdöbbsentő öngyilkossági kísérlet történt csütörtökön reggel az egyik Szeffü-utcai házban. Egy 16 éves hentestanuló eddig még kidrítetlen okból kötéllal felakasztotta magát a fogsárra. Az öngyilkossági kísérletet a házbeliek csakhamar felfedezték és a fiatal fiút nyomban levágták a kötélről.

Az esetről értesítették a mentőket. A mentőorvos oxigén bevezést alkalmazott és így az életunt fiatal hentestanulót sikerült megmenteni az életnek. Az öngyilkossági kísérletet értesítették a rendőrség sérülési osztályát is. Az egyik detektív kihallgatta a fiatal hentestanulót, de az nem volt hajlandó elárulni, hogy miért akart saját kezével pontot tenni életére.

Befejeződött Debrecenben a belvárosi házparancsnokok egyrésztének kiképzése. A debreceni Légoltalmi Liga most fejezte be a belvárosi házparancsnokok egyrésztének kiképzését a zsidó gimnázium egyik termében tartott vizsgájával. A tanfolyamon részt vett a Magyar Nemzeti Bank tisztikara is. Záróbeszédet Nagy József ny. rendőrfőtanácsos mondott és nagy elismeréssel nyilatkozott a gyakorlati vizsga szép eredményeiről. A tanfolyamot Brilla Ernő és Wieser Fáy Aladár oktatók vezették nagy hozzáértéssel és szaktudással.

Ftáink nillótakiképzésére áldozunk két fillért! Kérjük repülőbéllyegét.

A MÁV. műhelyi MANSZ. műsoros kultúrduletánján Lossocny István főispán mond ünneplő beszédet. A MÁV. műhelyi MANSZ. március 10-én, vasárnap délután fél 5 órai kezdettel műsoros kultúrduletánútant rendez a MÁV. műhelytelep újonnan átalakított dísztermében. Az ünneplő beszédet Lossocny István, Debrecen város és Hajdú vármegye főispánja tartja. Erre az alkalomra szeretettel hívja a MANSZ. csoportok elnökeit, tagjait és az érdeklődőket a MÁV. műhelyi MANSZ. vezetősége.

Halasi Fekete Péter hajdubüszörményi polgári leányiskolai igazgató Mátyás királyról emlékezett meg Budapest. Most szerzett értesülésünk szerint Halasi Fekete Péter hajdubüszörményi polgári leányiskolai igazgató a minap Budapest a Polgári Iskolák Országos Szövetségének Mátyás király ünnepén, mint a szövetség elnöke elnökölt a ott emlékezett meg Mátyás királyról, a legnagyobb magyar királyról.

Gyászrovat

CZAKÓ LAJOS TEMETÉSE

Impozáns nagy részvét mellett temették el a Köztemetőben csütörtökön délután a Budapesten tragikus hirtelenséggel elhunyt Czakó Lajos m. kir. postaelőnököt. Megjelentek a temetésen a debreceni postaigazgatóság tisztikara és al-tisztikara, a debreceni postahivatalok tisztviselői valamint igen nagy számban az elhunyt jó barátai és ismerősei. A ravatal felett dr. Bartha Tibor ref. lelkész imádkozott elbúcsúztatva a nagyon szerett jó férjét, apát és rokont. A lelkész imája után Komlós Balázs postafelügyelő lépett a ravatalhoz és a postaigazgatóság nevében vett örök búcsút Czakó Lajostól. A búcsúbeszéd elhangzása után gyászkoosra helyezték a koporsót, majd megindult a gyászmenet a sírhoz. A sírnál a lelkész újból imádkozott, majd lebecsátották a sírba a koporsót és elföldelték.

A temetést a Gebauer temetkezési vállalat rendezte.

Simonyi István

nyug. telekkönyvvezető 89 éves korában elhunyt. Temetése ma délután 3 órakor lesz a Köztemető II. a. ravatalozó terméből a római katolikus egyház szertartása szerint. Dankó temetkezési intézet.

Kántor Józsika

2 hónapos korában elhunyt. Temetése ma délután 4 órakor lesz a Köztemető III. ravatalozó terméből. Dankó temetkezési intézet.

Nagy Jullánna 36. évében elhunyt. Temetése ma délután fél öt órakor lesz a Köztemető II. a. számú ravatalozójából. Lakás: Kaszás-utca 22. Temetését Bartha vállalata végzi.

Özv. Szabó Józsefné Bonyhai Jullánna 79. évében elhunyt. Temetése ma délután fél 4 órakor lesz a Köztemető diszravatalozó terméből. Lakás: Honvéd-utca 5. Temetését Bartha vállalata végzi.

Csöke Ilonka 6. havában elhunyt. Temetését ma délelőtt 11 órakor a Köztemető IV. osztályú ravatalozójából Bartha vállalata végzi.

Platinacipőhúzó csempészet egy orvos. A budapesti valutaügyszéség érdekes csempészesi ügyben folytatott nyomozást. A bizalmas értesülés szerint egy budapesti orvos követte el a bűncselekményt, amelynek során nagyjértékű aranytárgyakat, platinatárgyakat és egyéb értékeket juttatott külföldre. A nyomozás adatai alapján elő is állították dr. Lovass Pál budapesti orvost, akiről megállapították, hogy platinatárgyat, platinacipőhúzó, különböző aranytárgyakat pengőkijárlás útján Amerikában élő két öccse részére külföldre juttatott. A nyomozás adatai szerint egyik öccsének, Lovass Endrénének Budapesten bérháza van és Lovass Pál ezt a házat értékesíteni akarta, hogy annak árát szintén Amerikába juttassa. Az előállított orvost a valutaügyszéségen részletesen kihallgatták, aki azonban tagadta a terhére rótt bűncselekményeket. Lovass letartóztatott. Lovass e végzés ellen fellebbezést jelentett be.

A Pesti Tőzsde új számában Eber Antal, dr. Veress Gábor nyilatkoznak. A legújabb bankmérlegekről, ipari tranzakciókról, új építkezésekről, osztlék-hírekről stb. rendkívül érdekes információkat közöl a lap, amely az újtéptési versenytárgyalásokról, MÁV beruházásokról, magyar-jugoszláv gazdasági tárgyalásokról stb. közöl új értesüléseket.

Az „Attila” bajtársi egyesület disztáborozása

Az „Attila BE” mai disztáborozása iránt városunk közönségének a körében igen nagy az érdeklődés, mivel a 20 éves „Turul” szövetség ez alkalommal avatja az „Attila BE” patronusává Lossonezy István főispánt, Oláh Lajos táblaelnököt, Berényi István ny. tábornok, vitézi székkapitányt, dr. Fodor Rezső pénzügyigazgatót és dominussá Balla Bertalan tanácsnokot és dr. Gerencsér István piarista tanárt. Igen nagy érdeklődést vált ki a közönségtől a válogatott, pompás magyar műsor, gyönyörű magyar énekkari számaival, említjük meg, hogy a tegnapi hiradásból sajná-

lattal kimaradt Erdész Mihály gondonkaművész gondonka-száma, aki Liszt VI. magyar rapszódiaját adja elő saját átdolgozásában.

Az „Attila BE” mai „magyar est”-je az Arany Bika dísztermében lesz este 8 órai kezdettel. Jegyek előre válthatók az egyesület jegypénztáránál az Arany Bika halljában egész nap és este a pénztárnál. Jegyárak: 60 fillértől 2 pengőig. A disztáborozás után az üvegteremben társas vacsora lesz. (egy teríték 1.20 P). A rendezőség kéri a közönséget, hogy 8 órakor jelenjen meg, mert a disztáborozás pontosan kezdődik.

Képkiallítást rendez Debrecenben a Magyar Képzőművészek Egyesülete

A Magyar Képzőművészek Egyesülete, amelynek székhelye Budapesten a Múcsarnokban van, március 17-i kezdettel reprezentatív kiállítást rendez Debrecenben a Déri Múzeumban. A kiállítás védnökségét dr. Kölesy Sándor polgármester vállalta és ő nyitja majd meg a debreceni tárlatot is. A Magyar Képzőművészek Egyesülete több mint ötven éve áll fent és tagjai sorába tartozik a legtöbb magyar festőművész. A debreceni kiállításon a reprezentáns magyar művészek mintegy 130 képpel vesznek részt, s ennek abszolút művészi ér-

tékét misem bizonyítja jobban, mint az, hogy ötszáz kitűnő műalkotás közül egy országos zsűri válogatta össze a debreceni tárlat anyagát. A festményeken kívül harminc szobrot is kiállítanak neves magyar szobrászművészek alkotásai-ból.

A nagyszabású reprezentatív kiállítás ismertetésére még visszatérünk. Egyelőre csak annyit bocsátunk előre, hogy a kiállítás március 17-én, vasárnap délelben 12 órakor nyílik meg és március 31-én zárul.

TESTEDZÉS

Sinay zászlós nyerte a VI. hadtest válogató kardversenyét

Nagy érdeklődés mellett tartotta meg március hó 6-án a VI. hadtest ezévi válogató vívóversenyét Debrecenben vitéz dési Bajnóczy József tábornok, hadtestparancsnok jelenlétében.

A válogató verseny eredményei: Kardban 1. Sinay Iván zászlós, 2. Kotsis Miklós főhadnagy, 3. Baló Rezső főhadnagy Párbajtőrben: 1. Kotsis Miklós főhadnagy, 2. Csordás Endre hadnagy, 3. Baló Rezső főhadnagy.

A válogató verseny alapján a népes mezőnyből a fenti csapatok képviselik március 16-án a VI. hadtest színeit a

Honvédtisztí Vivóklub által rendezendő budapesti országos versenyen.

A válogató verseny külön érdekessége az volt, hogy ezúttal Debrecenben először rendeztek párbajtőrversenyt az igen jól bevált villany-jury géppel.

A csapatok tagjait a versenyet irányító Bogányi Károly vk. ezredes látta el útravaló buzdítással a budapesti küzdelmekre, majd az igen szép és értékes tiszteletdíjakat vitéz dési Bajnóczy József tábornok, hadtestparancsnok osztotta ki.

Nem változtat a Bocskay a Hungária ellen

Debrecenben igen nagy érdeklődés előzi meg a Hungária vasárnapi vendégszerelését. Ez a nagy érdeklődés indokolt is, mert jelenleg a Hungária áll a bajnokság élén. Köztudomású, hogy a Bocskay a nagycsapatok ellen mindig megállja helyét, különösen megállja a Hungária ellen, amely csapatnak nem egyszer okozott már igen kellemetlen meglepetést. A debreceni közönség vasárnap is ezt a meglepetést várja, de kíváncsiak a Turay „testvérharca” is. A nagy Turay kijelentette, hogy öccse ellen is ugyanúgy játszik, mintha idegen játékos irányítaná a Bocskay csapatot. Vasárnap eldől, hogy a két Turay közül melyik állja meg jobban a helyét.

A Bocskay a Hungária ellen komoly munkával készült. A debreceni játékosok Debrecenben, míg a budapestiek Budapesten edzettek. A Debrecenben élő játékosok csütörtökön délután a DVSC ellen játszottak edzőmérkőzést és 2:1 arányban győztek. Palotás István az edzés után kijelentette, hogy a Hungária ellen is ugyanazzal a csapattal játszanak, amellyel az Ujpest és Gamma ellen.

Ezek szerint a csapat a következő lesz Vörös — Nádas, Janzós — Nagy, Mór, Békési — Kristóf, Berecz, Turay II., Flák, Hárai. A mérkőzést a Diószegi-úti sporttelepen játsszák le háromnegyed 3 órai kezdettel, előtte a DVSC II.—DMTE barátságos mérkőzésre kerül sor.

KIJELÖLTEK AZ NB ÉS NBB MÉRKŐZÉSEK JÁTEKVEZETŐIT

Törökvis—Ujpest: Tihaméry, Ferencváros—Szolnok: Majorszky, Elektromos—Kispest: Köhalmi, Bocskay—Hungária Kiss M. E. Kassa—Gamma: Antay, Tati—Szeged: Iványi. Felvidéki csoport. Nyíregyháza—Sal-BTC: Lantos, SalGE—Debreceni VSC: Tóth, SK Rusj—Losonc: Farkas, DIMA-VAG—Munkács: Maróth. Ózd—Bereg-szász: Zeitner.

SPORTHIRMONDÓ.

Szombaton mégis megtartják a KK közgyűlést. Hirt adtuk arról, hogy Pelikán dr. lemondása miatt úgy döntöttek, hogy a szombatra tervezett KK közgyűlést elhalasztják. Később azonban mégis arra az álláspontra helyezkedtek

az érdekelték, hogy szombaton Zágrábban megtartják a közgyűlést, ahol a magyar ügyeket dr. Gidófalvy Pál miniszteri biztos képviseli.

Aranylabda vándordíjat a KK helyett. Szerdán az NB értekezleten igen érdekes terv merült fel a KK pótlására. A tervet Kovács Dezső dr. terjesztette elő amely szerint ha az olaszok nem indulnának a KK-ban, úgy helyesebb lenne, ha Magyarország sem indulna és helyette Horthy Miklós 20 éves kormányzó jubileuma alkalmával alapítanának egy aranylabda vándordíjat. Ezeket a mérkőzéseket a bajnokság befejezése után esti mérkőzések keretében bonyolítanák le és magyar csapatok vennének részt rajta.

Súlyos büntetést szabnak ki a kiállított játékosokra. Az MLSZ fegyelmi egyes bírja szerdán foglalkozott a va-

sárnap kiállított Négyessy és Szücs ügyével. A Hungária Négyessy június elsejéig, a Szolnok Szücsre pedig április 15-ig nem játszhat. Négyessy ezenkívül még 50 pengő pénzbüntetést, — Szücs pedig szigorú megfédést is kapott.

Kalmár lesz a középcsatár a Bocskay ellen. A Hungária komoly munkával készül a Bocskay ellen. A vezetőség teje a csapat sor megerősítésén fő. Az edzések alapján vasárnap a legnagyobb valószínűség szerint a kék-fehérek a következő összeállításban játszanak a Bocskay ellen: Szabó — Kiss, Bíró — Sebes, Turay, Dudás — Béky, Vidor, Kalmár, Miller, Titkos. A Hungária szeretne visszavágni az őszi vereségért. Budapesten különösen a Turay testvérharca kíváncsiak.

Értekezlet a Bocskay megsegítése ügyében. Pénteken este 7 órakor a városbáza kistanácstermébe Zöld József helyettes polgármester, a Bocskay kormánybiztosa értekezletet hívott össze. Az értekezlet egyetlen célja, hogy egy új társadalmi réteget vonjanak be a Bocskay táborába, hogy ezzel a város reprezentatív csapatát megsegítsék a súlyos anyagi gondoktól.

Bay dr. nyerte a kardválogató versenyt. A Tersztyánszky emlékvérseny előtt szerdán rendezték meg az utolsó válogató versenyt, amelyet nagy meglepetésre Bay dr. nyert meg a legjobbak előtt. A helyezések a következők: 1. Bay dr. BEAC 5 győzelem 8 kapott tus, 2. Kovács HTVK 5 gy, 11 k. t., 3. Rajczy dr. BEAC 5 gy., 14 k. t., 4. Gerevich MAC 4 gy., 11 k. t., 5. Kőszeghy HTVK 4 gy., 15 k. t., 6. Demeter HTVK 2 gy., 15 k. t., 7. Maszlay HTVK 2 gy., 8 k. t., 8. Pesthy MAC 1 gy. Rajcsányi feladta a versenyt.

A tégláskerti leventék nagyszerű hazafias ünnepélye

Hollay Béla őrnagy katonai parancsnoksága alá tartozó és Németh Béla főhadnagy körzet parancsnok irányítása mellett működő téglási levente egyesület leventéi március hó 2-án hódolnak Horthy Miklós kormányzónak és ünnepelték Mátyás király 500 éves születésének évfordulóját. A Himnusz elnevelése után a leventék kitörő lelkesedéssel éltették a Fő-méltóságú Urat,

Majd **Pozsár Gyula** igazgató tanító tartotta meg ünnepi beszédét, méltatta Mátyás király igazságosságát és érdemeit, megemlékezve a korszerű honvédelemről és a fekete hadseregről. Majd így folytatta: — Az egész nemzet hódolatlának, hállójának és szeretetének soha el nem hervadó jubileumi koszorújába akarunk mi is — mondogta az ünnepi szónok — egy szerény virágszálat betenni. — Az Isteni gondviselés kegyelmét kérte hódolattal szeretve tisztelt Kormányzó Urunk életére. Az ünnepi beszédet a leventék kitörő lelkes élánzssal fogadták. Utána **Buzsáky Sándor** levente szavalt. Az ünnepély a Szózat elnevelésével ért véget.

A HUSTALAN NAPOKON ARUSÍTHATÓ HENTESÁRUK

Tapasztalható, hogy a közönség még mindig nincsen kellő tájékozódva arról, hogy a hútalans napokon milyen hentesárak árusíthatók szabadon. A bizonytalanság eloszlása céljából az alábbiakban közöljük az árusítható hentesárak jegyzékét:

Szalonnafélék, zsír, hárj, tepertő, disznósajtok, sütnivaló véres és májas hurka, főtt és füstölt császár-szalonna, sertés vesevelő, marha- és borjú-velő, marha- és borjú-vese, csontok, hústalanítva, sertés- és marhalép, marhapacal, vér, borjú-mirigy, vadfélék, olvasztott libazsír, libamáj, libahárj és tepertő, füstölt libamáj, májsajt, kenőmáj, fekete hurka, bácska májas és hal-félék. A felsoroltakon kívül minden más hús- és hentesárú a tilalmi rendelkezések alá eszi.

KÖZÉRDEKŰ LEVÉL

Sűrűbb villamosközlekedést kérnek a szülők a nagyerdői vonalon

Ismétellen felhívjuk a figyelmét a nb. illetékeseknek arra a tarthatatlan és főnk helyzetére, hogy reggel, mikor a legnagyobb szükség volna a városbemenő erdőre közlekedő villamosokra, vagyis reggel 7 és fél 8 óra között — azt lehet mondani, hogy csak az erdőre, tehát csak kifelé közlekednek a kocsik. Naponta tapasztaljuk, hogy a városba, befelé csak igen ritkán és nagyon nehezen jönnek és ezért aztán, ha egy megjön, az aztán zsúfolttá megtelik. Amint már fentebb is panaszkodtunk, szinte nem merjük engedni gyermekeinket villamosra ülni, ha az iskolába sietnek, mert a zsúfoltság miatt ez szinte életveszélyes gyermekek részére.

Meg kell figyelni, hogy reggel 7 és fél 8 között az erdei fővonalon csakis az erdőre megy a villamos, mert kifelé, az erdőre egymás után és egymást érve 3 kocsit, sőt 4 villamos is megy. Miért jönnek ezek befelé csak oly ritkán és olyan sokára, holott a városba ilyenkor igyekszik az iskolások és a munkába, hivatalba sietők egész serege?

Ezek után szeretném elérni, hogy az illetékesek panaszunkat belátva, annak jogos voltát elismerve, sürgősen segítsenek ez ügyön.

Közérdekű levelünkötől mielőbbi sikert remélve, vagyunk hálás köszönettel:
Sok aggódoó szülő.

Színház — Mozi

SZÍNHÁZI MŰSOR:

Pénteken este: **Makrancos hölgy** Turay Idával.
Szombat délután: **Nincsenek véletlenek** Turay Idával.
Szombaton este: **Makrancos hölgy** Turay Idával.
Vasárnap este: **Makrancos hölgy** Turay Idával.

— ASSZONYLÁZADÁS. (Marlene Dietrich nagy filmje a Hungáriában.) Egy vadnyugati korcsmának az attrakciója ebben a filmben Marlene Dietrich, aki kissé lesoványodott, mióta utoljára láttuk, de így érdekes és izgalmas jelenség. Maga a történet igazi Max Brand-regény. A városkában egy nagyszívű banda működik, amely mindenkit rettegésben tart. Ezt a bandát akarja megfékezni Tom Destry, aki mint egy szelíd, jelentéktelen fiatalember érkezik meg az öreg serif hívó szavára. A végén természetesen győz Tom Destry, de addig rengeteg kaland, izgalom hullámszik át a vásznon, no és a nézőtérben. Marlene cowboy-görnye csupa lobogás, tűz és erotikum. Mély érzéki hangja ezúttal sem marad hatástalan. Ahogy énekel, ahogy játszik: izgalmas élmény, ahogy pedig magából kikelve dühöng és verekszik: mintha meglevenedett volna a vadnyugat. Néhány jelenete feledhetetlen. Amikor például a búcsúcsókot kéri a helyettes seriffől: utólrhetetlen. A szereplők egyébként is kitűnők. A férfi főszerepet James Stewart alakította remekül. De pazar volt Misha Auer egy jóindulatú, de kissé dilis emigrált orosz szerepében. Külön értéke a filmnek, hogy a mindvégig izgalmas és érdekfeszítő filmet átszövi a humor. Egyik percben csupa izgalom ül a nézőtérben, a másikban pedig ellenállhatatlanul tör ki a nevetés. A Hungária a fővárosi premierzemmel egyidőben csütörtökön mutatta be az „Asszonylázadást”. A film

nagyon nagy sikert aratott. A Hungária kísérő műsora jó.

Film-szórakozás

RITKA BONYODALMAT OKOZOTT a filmvilágban Jávor Pál véletlenül összeszórt két szerződése. Jávor Pál már régen leszerződött a Dankó Pista című szerepére, később pedig elvállalta a filmre kerülő Erzsébet operett férfi főszerepét is. Ugy volt, hogy a két film egymás után készül el a Hunniában. Időközben azonban az Erzsébetet átvitték a Filmiroda műtermébe, ahol a jövő héten kezdik meg a film forgatását, körülbelül egyidőben Dankó Pistával. Most folynak a tárgyalások, miután mindkét producer ragaszkodik a szerződéshez, hogy melyik filmben kerüljön előbb felvételre Jávor Pál, a Dankó Pistában-e, vagy pedig az Erzsébetben. Egyelőre nincs megegyezés.

A MAGYAR FILMGYÁRTÓK RÉGI ÓHAJA TELJESÜLT az améta rendszer bevezetésével. Állandó panasza a gyártóknak, hogy vidéken, ahol a magyar filmek bevétele messze túlhaladja a külföldi filmek bevételeit, a kölcsönzők ugyanannyit kaptak a multban, akár volt sikere filmjüknek, akár nem volt. Az améta ezt a sokszor igazságtalan rendszert megszünteti. Ha egy film nagy sikert arat, nemcsak a vidéki mozi dörzsöli a kezét, hanem a kölcsönző is, miután minden befolyt pénzből arányosan részesedik a mozi, illetőleg a film előállítója. Ha viszont a film megbukik, akkor nemcsak a vidéki mozi érzi a defecitét, hanem a kölcsönző is, aki nem kap aránytalanul nagy összegeket a rosszul sikerült filmből. A rendszer mindenütt bevált és a mozikok szívesen fizetik a nagyobb kölcsönzójakat, mert hiszen most már a kölcsönzők is saját érdekükben igyekeznek csak jó filmmel ellátni a vidéki mozikokat.

Közgazdaság

Élénken foglalkoztatta ma a gabona-tözsédet a belföldi rozspiac helyzete. Hosszabb időn át a szállítási korlátozások akadályozták a rozsforgalom kialakulását, most azonban már nincsenek szállítási akadályok, a behozatal azonban mégis a legjelentéktelenebb.

Ebből arra következtettek, hogy a tavalyi rozstermés feleslegének javarésztét már értékesítették. Azokat a kis mennyiségeket pedig, amelyek még rendelkezésre állnak a magasabb zab- és kukoricaárak miatt, takarmányozásra tartják vissza a gazdaságok.

A tengeri kb 10 fillérrel drágább volt. Fizettek azonnali szállításra 21.30—21.45 pengőig terjedő árakat, májusra pedig 23.10 pengőt.

Ferencvárosi sertésvásár. A ferencvárosi sertésvásár összfelhajtása 1869 drb. Vásári állományból angol hússertés felhajtás 940 db. A forgalom tartott irányzattal indult. Árak: prima szedett sertés 116—122, közepes sertés 108—114, silány sertés 96—104, angol tökesertés 115—120, süldő 90—96 fillér kg-ként elősúlyban.

Főszerkesztő: Felelős szerkesztő: **Dr. Nagy Imre** Benyovszky Pál
Kiadja: **Alföldi Szótársulat Kft.**
Felelős kiadó: **Balogh István**

Napi 30 liter tejet veszek. Kiss Testvérek, fűszerüzlet, Deák Ferenc utca 14—16. 1086

Ajánlat

Margit szálloda a Halász-féle vendéglő udvarán (Margit fürdő mellett) Kényelmes szobák, olcsó árak. Közel a gyógyfürdőhöz, klinikához, kórházhoz. Fürdőzőknek, sportolóknak — kedvezmény, villamos megállóhely. Telefon sz. 10-24. 667

FÉRFI felöltő- és öltönyzövek, minden hozzátalók. férfi divalport és galléros ingek olcsó árban.
Petriknél
Szent Anna-u. 5. sz.

Elfagyott vízvezetéküket üzembe helyez garanciával és gázvezetéküket, Molnár János, Csapó 49. 849

Oeskavasat, fémét, gépeket, mindenféle vasanyagot legmagasabb árban vesz — Vaskovits, Pacsirta-utca 17. telefon: 26-94 1992

Hőpalackot Thermost Kerékpárokat és akatrészeket Tóth Gyula
vasútiállomás, olcsón és előnyösen vásárolhat.

Mentze-féle játékokból olcsó vásár. Piac-u. 38. emelet. 1071

Zománctüzhely vételenél tekintse meg különleges szép zománctüzhely raktáramat. Nagy János vasútiállomás, Csapókanyar 1094

Oklatás

Angol, spanyol és német órákat ad több évig külföldön élt úr. — Gyermekeknek rendkívül kedvezményes kurzus. Szíves megkeresést a kiadóba kérek „English teacher” jellegre. 1072

LAKÁS ÉS SZOBA KERESLET

Utcai egyszobás, fürdőszobás lakást keres centrumban Besenyei Erzsébet. Dóczy-Internátus. 1089

Három szoba fürdőszoba, lehetőleg kertés lakást keresek. — Ajánlatot a kiadóba kérek „Jó lakás” jellegre. 1078

Egy szoba, konyha, előszobás lakást keresek május 1-re központban. Ajánlatot kérek a kiadóhivataltba — „Pontos fizető” jellegre. 1095

4 szobás lakást keresek. „Közalkalmazott” jellegre kérek ajánlatot a kiadóhivataltba. 1092

Balázs Andor

Ingatlaniroda Rákosi Jenő-u. 5.

Kardos-u. 13. kétszobás, adómentes 11.000 P hétezerrel megvehető Dugovits Titusz-u. 11. családi, 6500 P.
Eröss Lajos-u. 9. gyümölcsös, lakással 5200 pengő.
Kinizsi-u. 21. családi ház bankteherrel olcsón.

Kinizsi-u. 69. 4000 P.
Klapka-u. 14. 4000 P.
Temető-utca 12. bankteherrel, előleggel lakbérlekötésre 4000 P.
Szovátina kőutnál 35 hold prima tanyabirtok Adómentes házak előjegyzésben.

Elemszer, ital

Kitűnő zamatos borok 58 fillértől kapható, Wespriény Zoltán termelői borpincéjében, Péterfia 30. sz. 992

Hangszer

Zongorák eladása, vétele, szakszerű javítása és hangolása vidéken is. — Tanczer hangszerkészítő mester Debrecen, Batthyányi u. 1. sz. 695

Tangóharmonika 90 pengőért eladó. Megtekinthető 12—2 óráig Batthyányi-u. 15. 5. ajtó 1087

Eladó föld

Közvetlenül kövesút mellett, kb 25 km Debrecentől összesen 90 kat, hold földbirtok, búzatermőföld, szőlő, kaszáló és erdő újonnan épült úri lakással eladó. Értekezni: dr. Háló Tibor ügyvédnél, Debrecen, József kir. hg utca 7. sz. 984

Bútor

Hálószobák, ebédlők, s kombinált szobák, konyhaberendezések, legjobbat lélegzősodban csak a Salamon bútortüzhelyben vásárolhat, Hunyadi-u. 2. Rézletra is. 605

MAVAUT autóbussz-menetrend

Erősejes 1939 okt. 8-tól 1940. évi május 18-ig.
Debrecen—Hajdúszoboszló—Polgár—Miskolc

6.10	15.00	19.00	Debrecen Arany Bika	6.10	10.05	21.15
6.38	15.29	19.29	H-böszörmény városaháza	6.38	10.36	19.47
7.43	16.18	20.18	Polgár pályaudvar	7.43	10.48	18.42
8.39	17.14	21.14	Felsőszolca pályaudvar	8.39	10.59	17.45
8.55	17.30	21.30	Miskolc városaháza	8.55	11.10	17.30

× Csak hétköznap közlekedik. + Csak vasárnap és ünnepnap közlekedik.

Debrecen—Nádudvar—Kisújszállás—Kunhegyes

18.00	Debrecen Arany Bika	6.30	10.30	14.05
18.34	Hajdúszoboszló piactér	6.30	10.30	13.28
19.02	Nádudvar Hangya szög	6.30	10.30	13.03
19.24	P-ladány Rákóczi szálló	6.30	10.30	12.37
20.20	Kisújszállás városaháza	6.30	10.30	—
21.10	Kunhegyes piactér	6.30	10.30	—

× Csak hétköznap közlekedik. + Csak vasárnap és ünnepnap közlekedik.

Debrecen—Szegehalom—Gyoma—Szarvas—Szentcsaba

14.10	Debrecen Arany Bika	6.30	9.50
14.47	Hajdúszoboszló piactér	6.30	9.13
15.25	P-ladány Rákóczi szálló	6.30	8.53
16.33	Szegehalom pályaudvar	6.30	7.27
17.30	Gyoma pályaudvar	6.30	6.33
18.11	Szarvas Árpád-szálló	6.30	5.52
19.04	Szentcsaba Piac-tér	6.30	5.00

Debrecen—Hajdúszoboszló—Békéscsaba

14.10	Debrecen Arany Bika	6.30	9.50
14.47	Hajdúszoboszló piactér	6.30	9.13
15.25	P-ladány Rákóczi szálló	6.30	8.53
16.27	Szegehalom Piac-tér	6.30	7.32
17.24	Mezőberényi községaháza	6.30	6.35
18.00	Békéscsaba Gyoma-szálló	6.30	6.00
18.05	Békéscsaba pályaudvar	6.30	—

A MAVAUT járatai Debrecen—Püspökladány és Debrecen—Kisújszállás vonalszakaszokon a málnaptól megindultak.

APRÓ HIRDETÉSEK

Beöltendő állás férjnek

Nyomdász-tanulónak 4 középszintű sikeres végzettségű, jó családból való fiú felvétetik, József kir. herceg-utca 16. Ny

Vincellért keresek azonnalra egy holdnyi szőlő gyümölcsöshöz Booskaykertbe. Lakást adok. Jelentkezni dr. Maklár, Széchenyi-utca 1/a. Ny 1001

Bútorozott szoba

Különbejárattú bútorozott szoba kerestény családnál, fürdőszoba használati kiadó Arany János-u. 1. II. 1096

Kiadó lakás 3-4-5 szobás

Május 1-re 3 szoba, hall, fürdőszoba lakás kiadó. Péterfia 46. 1083

Rákóczi-u. 5. alatt 4 szobás, komfortos lakás kiadó. Értekezni dr. Széll, Piac 77. I. e. 950—312

Kereslet

Kifogástalan újrendszerű Singer varrógépet keresek azonnali megvételre. Telefon sz.: (29-70) huszonkilences-hetvenes, Rákosi Jenő-u. 7. sz., magasszint 2. 1068